

سواد یادداشت ۲۳ محرم

مستر موری بدولت ایران: ۱

این یادداشت را مستر موری وزیر مختار انگلیس دربارهٔ میرزا آقاخان اعتمادالدوله نوری صدراعظم دوم ناصر-الدین شاه و موقعی نوشته که میرزا آقاخان معزول و مورد بی مهری شاه بوده است.

جناب جلالت و کفالت نصابا دوستان استظهارا مشفقاً مکرماً مراسله [بی] که روز سه شنبه ۲۱ محرم برای دوستدار ارسال داشته و در طی آن شرحی در عزل جناب میرزا آقاخان صدراعظم سابق و نظام‌الملک و وزیر لشکر نگاشته بودند و اصل و از مراتب مندرجه آن اطلاع حاصل آمد. سواد دستخط همایون اعلیحضرت پادشاهی که مبنی بر [یک کلمه ناخوانا] عزل و انزوی جناب معزی‌الیه بطریق اطمینان برآفت * ملوکانه اعلیحضرت و معاف از منصب بزرگ صدارت بود در جوف مراسله خود ارسال فرمودند.

از مضامین آن که مشعر بر قرارداد جدید مواد دولتیّه بوده زیاده موجب تصورات و حیرت گردید. معلوم است سرکار اعلیحضرت همایون پادشاهی هر حکم و قراری که در پیشرفت و ترقی امورات دولتیّه و عسکریّه که در نظر مبارک مصلحت آید مقرر فرمایند و بفکر انتظام مملکت و رعیت اقتند و دول متحابه با کمال خوشنودی ملاحظه خواهند کرد خاصه امنای دولت انگلیس که از قدیم دوست خالص بیغرض دولت ایران بوده‌اند و همیشه اصل منظورشان ترقی کامل این دولت بوده و هرگز بالطبع راضی نبوده و نیستند که اندک بی‌نظمی و اغتشاش در امور مملکت ایران حاصل گردد. امیدوار است که قرارداد جدید را بقسمی منظور و ملحوظ فرمایند که در حقیقت مایه انتظام کلی مملکت و دولت باشد

واینکه جناب میرزا آقاخان را بموجب دستخط همایون امیدوار باطمینان و التفات اعلیحضرت ملوکانه فرموده اند این معنی نیز باعث امیدواری سایر کارکنان و چاکران دربار دولت ایران خواهد شد و هم بالمال سبب تصورات نیک امنای دولت انگلیس خواهد گردید که سرکار اعلیحضرت همایون پادشاهی عبث عبث در فکر اتلاف مال و جان چاکران خود نمیباشد. چون لازم بود بادای جواب پرداخت. ایام دوستی مستدام باد.